

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Спеціальної школи

№1 в с/мт Клевань

Рівненської обласної ради

С.В.Фалко

_____ 2023р.

ПОГОДЖУЮ

Завідувач навчально-методичного

Кабінету психологічної служби

РОППО

_____ Ю.В.Мельник

«_____» _____ 2023р.

С.В. Клім

Річний план

роботи практичного психолога

Спеціальної школи №1 в с/мт Клевань

Рівненської обласної ради

Грановської Юлії Вячеславівни

на 2023 – 2024 навчальний рік

Вступ

Склад психологічної служби Спеціальної школи №1 в смт Клевани Рівненської обласної ради:

- Практичний психолог – Грановська Юлія Вячеславівна;
- Соціальний педагог – Шиловець Оксана Костянтинівна;

Нормативні документи, на яких ґрунтується робота практичного психолога:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2145-VII;
2. Посадова інструкція практичного психолога;
3. Етичний кодекс психолога;
4. Конвенція ООН про права дитини;
5. Декларація прав людини;
6. Методичні рекомендації щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами і службами щодо захисту прав дітей;
7. Методичні рекомендації «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020-2021 н.р.» від 27.07.2020р. №22.1/10-1495;
8. Лист МОНУ від 24.07.2019 року № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»;
9. Наказ МОН від 01.07.2021 року № 571 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Просвітницькі програми»;
10. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.01.2018 року №2229-VIII; методичні рекомендації (лист від 18.05.2018 року №1/11-5480);
11. «Положення про психологічну службу у системі освіти України» (наказ Міністерства освіти і науки України №509 від 22.05.2018р.);

12. «Положення про психологічну службу у системі освіти України» (наказ Міністерства освіти і науки України №509 від 22.05.2018р.);
13. «Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року» (наказ Міністерства освіти і науки України №1127 від 08.08.2017р.);
14. Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» (наказ Міністерства освіти і науки України №1/9-462 від 18.07.2019р.);
15. «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» (Указ Президента України №195 від 25.05.2020 р.);
16. «Питання проведення моніторингу наркотичної та алкогольної ситуації в Україні» (Постанови Кабінету Міністрів України № 689 від 10 липня 2019 року);
17. «Щодо діяльності Національної дитячої гарячої лінії» (лист Міністерства освіти і науки України від 19.05.2020 N 6/645-20);
18. «Про підвищення рівня педагогічної компетенції щодо запобігання та протидії проявам насильства в закладах освіти» (лист Міністерства освіти і науки України від 13.01.2020 № 6/37-20);
19. Лист МОН від 25.03.2022 № 1/3663-22 «Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії»;
20. Лист МОН від 30.05.2022 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
21. Лист МОН від 12.04.2022 № 1/4068-22 «Щодо недопущення участі неповнолітніх у наданні інформації ворогу про військові позиції Збройних сил України»;
22. Лист МОН від 10.06.2022 № 1/6267-22 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України»;

23. Лист МОН від 22.06.22 № 1/6894-22 «Про методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період»;
24. Лист МОН №1/12492-23 від 21.08.2023 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році»;
25. Лист МОН від 30.05.2023 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
26. Лист МОН від 18.04.2023 № 4/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу (День боротьби з цькуванням)»;
27. Лист МОН від 10.11.2022 № 4/3250-22 «Щодо захисту дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства»;
28. Лист ІМЗО від 15.05.2023 № 21/08-793 «Про психологічні хвилинки».

I. Аналітична частина

Впродовж 2022/2023 навчального року практичний психолог працювала над реалізацією поставлених річним планом роботи завдань та проводила роботу спрямовану на вирішення проблемної теми, над якою працювала психологічна служба. Пріоритетними напрямками та першочерговими завданнями роботи психолога у 2022-2023 навчальному році були: психологічний супровід дезадаптованих дітей та підлітків, попередження насильства над дітьми і серед дітей, формування соціально-психологічної готовності випускників школи до дорослого життя, допомога у професійному самовизначенні, надання своєчасної психологічної допомоги дітям, педагогам, батькам в кризових ситуаціях, проведення корекційної роботи по зниженню рівня агресивності та тривожності.

Особлива увага була приділена діагностиці та адаптації учнів першого класу до навчання в школі. Діагностика проводилася з метою визначення рівня готовності дітей до школи та виявлення потенційної «групи ризику», тобто дітей, чиє подальше навчання та виховання будуть пов'язані із певними труднощами.

В минулому навчальному році проводилася консультаційна робота класних керівників, вчителів, вихователів з питань особливостей розвитку учнів, особливостей адаптаційного періоду новоприбулих учнів.

Індивідуальні консультації проводилися з батьками учнів закладу, було надано психологічну допомогу з багатьох питань, а саме: особливості розвитку незрячих дітей (труднощі адаптаційного періоду), майбутній вибір професії, подолання стресових ситуацій, як правильно почути та зрозуміти дитину.

Планування роботи психолога та виконання завдань здійснювалися з огляду на проблемну тему, над якою працює навчальний заклад та проблему, над якою працювала протягом року психологічна служба.

Задля виконання поставленої мети діяльності психологічної служби: створення сприятливих соціально-психологічних умов дітям з особливими освітніми потребами, для усвідомлення власного «Я», шляхом реалізації

компетентнісного підходу в навчання та вихованні, робота психолога здійснювалася за визначеними річним планом напрямками: діагностичним, корекційно-відновлюваним, розвивальним, консультативним, просвітницьким.

У 2023/2024 навчальному році вважаю доцільним більше звернути увагу психологічний супровід дітей із сімей учасників бойових дій, дітей із сімей, які мають статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО), допомогу дітям та сім'ям, які постраждали у військових конфліктах, а також звернути увагу на самовдосконалення, розвиток власних здібностей і компетенцій, професійне самовизначення, профілактику різних видів залежності (адиктивна поведінка), профілактику шкідливих звичок (вживання наркотичних речовин, напоїв, що містять алкоголь, тютюнопаління), формування культури здорового способу життя, домашнє насильство, булінг/кібербулінг, дитяча злочинність, торгівля людьми, суїцидальні нахили дітей.

Всі, передбачені річним планом роботи, дослідження в класах були проведені у визначені терміни. За їх результатами дані індивідуальні рекомендації та проведена відповідна корекційна робота.

Найбільш вдалим та ефективним формами роботи були: рольові та ситуативні ігри, заняття з елементами тренінгу, заняття з елементами арт-терапії та співбесіди.

Аналізуючи роботу практичного психолога за 2022/2023 навчальних рік, можна зробити висновок, що всі завдання, поставлені на початку навчального року, були виконані частково та очікувані результати досягнуті на достатньому рівні.

II. Цілепокладаюча частина

Мета діяльності служби:

Створення сприятливих соціально-психологічних умов дітям з особливими освітніми потребами, для усвідомлення власного «Я», шляхом реалізації компетентісного підходу в навчання та вихованні.

Завдання практичного психолога:

1. Забезпечення індивідуального підходу до кожної дитини на основі її психолого-педагогічного вивчення.
2. Збереження психологічного здоров'я, попередження і корекція емоційних розладів, зниження психологічного напруження.
3. Надання своєчасної психологічної допомоги дітям, вчителям, вихователям, батькам.
4. Сприяння розвитку розуміння дитиною самої себе, усвідомлення власного «Я», почуття впевненості в собі.
5. Формування комунікативних умінь шляхом занять з елементами тренінгу.
6. Формування вміння не допускати конфліктних ситуацій серед учнів.
7. Попередження насильства над дітьми і серед дітей.
8. Попередження торгівлі дітьми.
9. Формування здорового способу життя.
10. Профілактика тютюнопаління, вживання алкоголю, наркоманії та СНІДУ.
11. Допомога у налагодженні шкільної дисципліни.
12. Корекція та розвиток психічних функцій, профілактику дезадаптації новоприбулих учнів та учнів 1 - 5 класів, а також їх психологічний супровід.
13. Допомога учням у професійному самовизначенні.
14. Формування у здобувачів освіти національних та європейських цінностей.
15. Надання психологічної допомоги учасникам освітнього процесу, які відчувають емоційне напруження та страждання.
16. Розширення й поглиблення знань учнів із питань безпечного психологічного перебування підлітків в інтернеті.

17. Ознайомлення учасників освітнього процесу із алгоритмом дій у разі увімкнення сигналу повітряної тривоги.

Тема, над якою працює заклад:

Інноваційні підходи у створенні сучасного освітнього простору спеціальної школи в умовах формування життєво компетентної особистості здатної до самореалізації.

№ з/п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти	Термін проведення	Де і з ким проводиться
1.	Діагностика		
	Діагностика готовності дітей до навчання в школі (Тест шкільної зрілості Керна-Йіресека: тест «Малюнок людини», копіювання фрази з письмових букв, змальовування точок, опитувальник)	Вересень	1-а, 1-б класи
	Анкетування батьків першокласників «Анкета для батьків першокласників»	Вересень	Батьки учнів
	Визначення рівня шкільної мотивації та адаптації Методика «Помагайко» Назаревич В.В.	Жовтень	1-а, 1-б класи
	Адаптація до нових умов навчання: - Тест «На скільки ти адаптований до життя?» (за Фурманом) - Методика дослідження самооцінки (Дембо – Рубінштейн) - Методика незакінчені речення	Жовтень- Листопад	5-ті класи
	Спостереження за адаптацією учнів під час	Перше	1-а, 1-б,

	перерви та шляхом відвідування уроків	півріччя	5-ті клас
	Діагностика професійної спрямованості випускників (Всеукраїнський проєкт з профорієнтації та побудови кар'єри «Обери професію своєї мрії») Анкета «Професійна спрямованість», «На роздоріжжі», методика «Ціннісні орієнтації» М.Рокіч	Лютий- Березень	10-а, 10-б, 11 класи
	Поглиблена діагностика учнів 4-х класів. Вивчення психологічної готовності до переходу в 5-й клас Вивчення РРР за методикою Е.Ф.Замбіцявічене, тест Векслера, методика Біне-Сімона	Березень- Квітень	4-ті класи
	Виявлення і протікання психічних процесів у новоприбулих дітей Тест Векслера, методика «Неіснуюча тварина», «Незакінчені зображення», «Психогіометричний тест», методика «Помагайко» Назаревич В.В.	Протягом року	Новоприбулі учні
	Діагностика рівня шкільної тривожності Методика Філіпса Бесіди з учнями	Листопад	5-ті класи
2.	Профілактика		
	Профілактика негативного впливу соціальних мереж на дитину Бесіда: «Шкода чи користь соціальних мереж» Перегляд та обговорення відео-ролику:	Лютий	7-8 класи 9-11 класи

«Соціальні мережі. Обережно міфи!»		
Профілактика шкідливих звичок у початковій школі, формування здорового способу життя «Хочеш бути здоровим – рухайся!»	Січень	2-3 класи
Профілактика алкоголізму та тютюнопаління підлітків. Бесіда на тему: «Вейпінг – шкідливо чи ні?» Бесіда: «Корисні звички»	Травень	9 -11 класи 6-8 класи
Профілактика правопорушень серед учнів школи. Година спілкування: «Відповідальність підлітків перед законом» Бесіда: «Негативні соціальні явища та їх подолання»	Лютий	9 –11 класи
Попередження конфліктів в учнівських колективах. Заняття з елементами тренінгу: «Усі ми різні – всі ми особливі» Година спілкування: «Толерантність до себе та до оточуючих»	Січень	8-9 класи
Профілактика ВІЛ/СНІДу. <ul style="list-style-type: none"> • Інформаційний блок • Заняття з елементами тренінгу «Життя, в якому є ВІЛ» • Перегляд відео-ролику «ВІЛ/СНІД стосується кожного» • Червону стрічку носять небайдужі (загально-шкільна акція) 	1 грудня Грудень	1-11 класи 8-11 класи 7-8 класи 1-11 класи

<p>Попередження булінгу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інформаційний блок (поради психолога «Як допомогти дітям впоратися з булінгом») • Оформлення інформаційно-просвітницького стенду «Булінг – зло» • Перегляд та обговорення відео-ролику: «Викресли булінг!» • Перегляд та обговорення відео-ролику: «Битися чи не битися?!» • Бесіда: «Що робити коли тебе ображають?» • Психологічні вправи «Хмарина слів», «Дерево ідей» <p>Попередження кібербулінгу:</p> <p>Інформаційний блок</p> <p>Перегляд та обговорення відео-ролику «online Сексуальне насильство над дітьми»</p> <p>Перегляд та обговорення відео-ролику: «Як я став кіберсупер героєм»</p>	<p>Вересень- Жовтень</p> <p>(25версень- 1жовтня)</p> <p>Жовтень</p> <p>Вересень</p> <p>Жовтень</p>	<p>1-11 класи</p> <p>7 – 11 класи</p> <p>8-11 класи</p> <p>1 класи</p> <p>5-7 класи</p> <p>2- 4 класи</p> <p>8-11 класи</p> <p>5-7 класи</p>
<p>Попередження насильства над дітьми.</p> <p>Бесіда «Щасливе дитинство без насильства»</p> <p>Бесіда: «Як вирішити конфлікти мирним шляхом»</p> <p>Година спілкування: «Відносини між хлопчиками та дівчатками»</p> <p>Перегляд відео-ролику: «Розкажи дорослому, якому довіряєш»</p>	<p>Листопад – Грудень</p>	<p>8 – 11 класи</p> <p>1-4 класи</p> <p>5-7 класи</p> <p>8-11 класи</p>

	<p>Попередження торгівлі людьми.</p> <p>Бесіда: «Незнайомі люди. Правила поведінки»</p> <p>Бесіда: «Торгівля людьми – проблема ХХІ століття»</p> <p>Година спілкування: «Торгівля людьми. Розпізнай небезпеку вчасно»</p> <p>Перегляд відео-ролику «Дві маленькі дівчинки»</p>	Жовтень	<p>1-2 класи</p> <p>5 – 7 класи</p> <p>8-11 класи</p> <p>3 – 4 класи</p>
	<p>Попередження суїцидальної поведінки на тему: «Життя – найвища цінність людини»</p>	Лютий	8-11 класи
3.	Корекція		
	<p>Проведення корекційної роботи з учнями перших класів, які виявили ознаки дезадаптації</p> <p>Заняття з елементами арт-терапії (музикотерапія, казкотерапія, глинотерапія), ігри: «Кольори настрою», «Як вчинити?», вправа «Танець листочків»</p> <p>Психокорекційне заняття: «Дружне коло»</p>	<p>Жовтень-</p> <p>Грудень</p>	1-а, 1-б, класи
	<p>Налагодження міжособистісних стосунків у класному колективі</p> <p>Психокорекційні вправи: «Передай усмішку», «Хочеш знати – умій спитати», індивідуальні та групові бесіди</p>	Протягом року	Новоприбулі учні

	<p>Проведення корекційної роботи з учнями п'ятих класів, які виявили ознаки дезадаптації, при переході з початкової школи в середню</p> <p>Корекційно-розвивальна програма «Ми п'ятикласники»</p>	<p>Листопад- Грудень</p>	5-ті класи
	<p>Формування загальної готовності до професійного самовизначення</p> <p>Тренінгові заняття: «Вибір професії», «Як я уявляю свою професію?»</p> <p>Індивідуальні та групові бесіди</p>	<p>Березень- Травень</p>	Учні випускних класів
	<p>Корекція агресивних та тривожних проявів поведінки</p> <p>Психокорекційна програма : «Допомога дітям у депресивному стані», вправи: «Як вчинити?», «Хто ти?», заняття з елементами арт-терапії (колажування, ліплення, глинотерапія)</p>	<p>Листопад – грудень</p>	5-ті класи
	<p>Психологічний супровід дезадаптованих дітей</p> <p>Заняття з елементами арт-терапії (піскова терапія, музикотерапія, казкотерапія)</p>	<p>Листопад – грудень</p>	1-а, 1-б, 5-ті клас та новоприбулі учні
	<p>Формування свідомого ставлення до вибору професії . Програма «Обираємо своє майбутнє»</p>	<p>Березень- квітень</p>	Учні 10-А, 10-Б класів, 11 клас
4.	Навчальна діяльність		
	-	-	-
5.	Консультування		
	<p>Психологічне консультування з особистих проблем учнів, взаємовідносини всім'ї, в</p>	<p>Протягом</p>	5-11 класи

	колективі, в класі	року	
	Проведення індивідуальних та групових консультацій учнів	Листопад	5-ті класи
	Проведення індивідуальних консультацій з учнями, схильних до правопорушень Лекції: «Кримінальна відповідальність неповнолітніх»	Протягом року	Учні схильні до правопорушень
	Консультації з учнівською молоддю спрямовані на профілактику проблем ранньої вагітності, та захворювань, що передаються статевим шляхом	Протягом року	7-11 класи
	Проведення групових консультацій, щодо сприяння свідомому самовизначенню, розширенню уявлень про світ професій	Березень-Квітень	10-11 ті класи
	Індивідуальні бесіди з педагогами та вихователями про проблеми виховання	Протягом року	Педагоги та вихователі
	Ознайомлення вчителів, вихователів 1-х класів з результатами обстеження готовності дітей до школи	Жовтень	Педагоги та вихователі
	Проблеми виховання дитини в неповній сім'ї	На запит	Педагоги та вихователі
	Ознайомлення педагогів з технологіями надання першої психологічної допомоги учасникам освітнього процесу та запровадження «Психологічної хвилинки» під час уроків	Протягом року	Педагоги та вихователі
	Психологічне консультування учасників навчального процесу з питань: «допомога в кризі», «допомога під час військового стану»	На запит	Учасники навчального процесу

	Надання допомоги у налагодженні позитивних стосунків: «Вчитель – учень», «Вчитель-адміністрація», «Вчитель – батьки»	Протягом року	Педагоги
	Індивідуальне консультування батьків за зверненням	На запит	Батьки учнів школи
	Групові та індивідуальні консультації для батьків першокласників	На запит	Батьки учнів школи
	Подолання непорозумінь між батьками та дітьми. Про особливості вікових проявів у поведінці дітей	Протягом року	Батьки учнів 5-11-ті класи
	Висвітлення психологічних аспектів адаптації учнів 1-х класів Батьківські збори «Особливості адаптації першокласників»	Жовтень	Батьки учнів 1-х класів
6.	Просвіта		
	Запобігання порушень прав дитини: Мультфільм про права дитини Бесіда за малюнками: “Твої права та обов'язки – абетка громадянина” (на основі статей Конвенції ООН про права дитини). Бесіда: «Мої права – мої обов'язки»	Грудень	4-5-ті класи 1-а, 1-б класи 6-7 класи
	Виступи на методоб'єднаннях та педраді: - Вчителів початкових класів «Особливості адаптації першокласників»; - Класних керівників «Адаптація	Листопад	Педагогічний колектив

	п'ятикласників» - «Психологічна робота з вихованцями школи»		
	Участь у психолого – педагогічному консиліумі педагогів, які працюють в 5 –х класах	Грудень	Педагоги
	Формування самоповаги підлітків, сприяння їх соціалізації Просвітницька програма: «Світ починається з тебе» (Козловська Т.В.)	Січень-лютий	9-11 класи
	Ознайомлення із алгоритмом дій у разі увімкнення сигналу повітряної тривоги	Протягом року	Учасники навчального процесу
	Профорієнтаційна робота: - Відео-ролики «А які професії знаєте ви?», «Вибір професії» - Година спілкування на тему: “Людина -для професії чи професія- для людини» - Перегляд фільму «Ринок сучасних професій» - Година спілкування на тему: “На шляху до успіху»	Лютий Березень	1-4 класи 5-7 класи 8-11 класи 11-ті класи
	Участь у методоб'єднанні класних керівників Ознайомлення з результатами анкетування	Січень	Педагоги
7.	Інше (організаційно-методична функція, зв'язки з громадськістю)		
	Співпраця з рівненським обласним центром зайнятості	Протягом року	Рівненський обласний центр

			рзайнятості
	Відвідування учнів вдома, бесіди з батьками	На запит адміністрації школи	
	Складання та затвердження річного плану	Вересень	
	Оформлення індивідуальних карток	Протягом року	Учні перших класів, новоприбулі учні
	Пошук програм і методів психологічних досліджень, корекційної і розвивальної роботи	Протягом року	
	Підготовка психодіагностичного інструментарію, тестових бланків, анкет та їх обробка	Протягом року	
	Участь у методоб'єднаннях, науково-практичних конференціях, у роботі ради профілактики, шкільної ПМПК	Протягом року	
	Організація самоосвіти, відвідування бібліотек	Протягом року	
	Співпраця з методистами навчально-методичного кабінету психологічної служби РОШПО	Протягом року	
	Складання звіту за рік	Травень	